

ÇARKLAR YENİDEN DÖNÜYOR

Korona salgınıyla mücadele bütün boyutlarıyla devam ediyor. İmalattaki fren dönemi sona eriyor. Otomotiv devleri, üretime devam kararı alarak gaza bastı

Sağlık malzemesi üretenler

MART ayında üretimlerini durduran otomotiv devleri, sağlık kurumları için çeşitli medikal malzemelerin gönüllü üretimine geçti. Bu süreçte, vardiya saatleri ayarlandı. Riskli çalışanlar izne yollandı. Giriş çıkışlar kontrollü hale getirildi. İşçiler koruyucu maskeleri kendileri üreterek, bulaşma riskini azaltacak inovasyonlar geliştirdi. Bazı firmalar bu hafta başı faaliyetlerine başlarken, bazı büyük firmalar da ay sonunda üretime devam edecek.

Uyarı: Tedarik zinciri kopmasın

ÜRETIME başlayacaklar arasında Vestel Beyaz Eşya, Mercedes-Benz Türk, TOFAŞ Ford Otosan, Toyota, Goodyear, Bosch, Anadolu Isuzu gibi firmalar var. Birçok ana ve alt sanayi grubundan tedarik sağlayan otomotivde çarkların dönmeye başlamasıyla, imalattaki ani duruş dönemi sona erecek. Aydınlik'a konuşan sanayiciler ilave yatırım yaptıklarını söylediler. Fakat sanayicilerin bir uyarısı da var: Tedarik zinciri bozulmamalı. » RECEP ERÇİN'in haberi 6'da

Otomotiv devleri gerekli hazırlıkları yaptıktan sonra üretime yeniden başlama kararı aldılar. Birçok ana ve alt sanayi grubundan tedarik sağlayan otomotivde çarkların dönmeye başlamasıyla, imalattaki ani duruş dönemi sona erecek

RECEP ERÇİN

KORONAVİRÜS pandemisini önlemek için mart ayında üretimlerini durduran birçok sanayi devi yeniden üretime geçiyor. Ani duruşa geçen birçok otomotiv devi ve yan sanayi firmasında sağlık kurumları için çeşitli medikal malzemelerin gönüllü üretimine geçildi. Gelişmeleri hafta boyunca yayınlanan "Otomotiv işçileri sağlık için üretiyor" haberimizde sizlere aktarmıştık. Bu süreçte, fabrikalarda alınan önlemlerde tek kullanımlık plastiklerin kullanımına geçildi. Vardiya saatleri ayarlandı. Riskli çalışanlar izne yönlendi. Giriş çıkışlar kontrollü hale getirildi. İşçiler koruyucu maskeleri kendileri üreterek, Covid-19'un bulama riskini azaltacak inovasyonlar geliştirdi. En nihayetinde üretime ara veren sanayi devleri üretime başlama tarihlerini resmen ilan etmeye başladılar.

ÜÇ DEV AY SONU BAŞLIYOR

Vestel Elektronik ve iştiraki Vestel Beyaz Eşya 6 Nisan itibarıyla daha düşük kapasite ile tekrar üretime başladığını duyurdu. Üretimine gün ara veren Kordas'da bu hafta başı itibarıyla üretime başladı. Dünya Gazetesinden Aysel Yücel'in haberine göre, mart ayında üretimine ara veren otomotiv üreticisi Anadolu İsu'zu gerekli tedbirleri alarak bu hafta başında kapıları açtığını bildirdi. Türk otomotiv devlerinin birçok nisan ortasında faaliyete geçmeyi planlıyordu. Ancak süreç mayısın ilk haftasına uzadı. Yıllık iki milyon araç üretim kapasitesine sahip sektördeki dev firmalar faaliyete başlama tarihlerini bu hafta itibarıyla duyurmaya başladı. Mercedes-Benz Türk, 20 Nisan'da Hoesder Otobüs Fabrikası'nda, 24 Nisan'da da Aksaray Kamyon Fabrikası'nda faaliyete geçeceğini açıkladı. TOFAŞ ise önceki gün yaptığı açıklamada üretime başlama tarihini 4 Mayıs'a ertelediğini duyurdu. Ford Otosan ve Toyota da üretime 27 Nisan'da başlamayı planlıyor.

Otokar, Kamuyu Aydınlatma Platformuna (KAP) yaptığı açıklamada, 23 Mart'ta yaptığı açıklamada koronavirüse karşı alınan önlemler çerçevesinde 8 Nisan 2020 tarihine kadar üretim faaliyetlerine ara vereceğini duyurmuştu. Şirket, 6 Nisan'da yaptığı açıklamada süreci 20 Nisan'a uzatmıştı.

TürkTraktör de KAP'a yaptığı bildirimde, Ankara ve Erenler fabrikalarında yapılan üretime 23 Mart 2020 tarihinden başlamak üzere 14 gün süreyle ara verileceğini kamuya açıkladı. Şirket yaşanan gelişmeler sonucunda bu süreci 20 Nisan 2020 tarihine kadar uzattı. Aksi yönde bir karar çıkması iki şirketin de bu tarihte üretime başlaması bekleniyor.

AVRUPA'DA AÇILMA ÇABALARI

Araç lastiği üreticisi Goodyear Izmit fabrikasında 20 Nisan gününden

itibaren üretime tekrar başlayacağını bildirdi. Orhangazi'nin en büyük sanayi kuruluşları arasında yer alan Döktas Dökümcülük A.Ş. de yaklaşık üç hafta ara verdiği üretime bu hafta başladı. B e y a z eşya cephesinde Vestel'in üretimini yukarıda aktarmıştık. Arçelik ise vardiya düşürerek gerekli tedbirleri almakla birlikte üretimine hiç ara vermedi. Şirketin Romanya'daki fabrikasının da üretime başlayacağı haberi bu hafta geldi. Üretimine ara veren Akın Tekstil üç gün önce kapılarını açarken, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, geçen hafta yaptığı açıklamada, "Bosch, 500 milyon liralık ilave yatırım ile yeni nesil yüksek basınç pompalarını da ülkemizde üretmeye başlayacak" müjdesini verdi.

Alman otomotiv devi Volkswagen, Avrupa'da yer alan fabrikalarının bazılarında öntümüzdeki haftadan itibaren kademeli olarak üretime geçeceğini duyurdu. Audi, Renault ve Hyundai'nin de Avrupa'daki fabrikalarını açmaya hazırlandığı haberleri geliyor.

SERT FREN YAPTIK AMA...

Bu gelişmeler üzerine sanayicilerle görüştüğümüz Kocaeli **Sanayi Odası** Başkanı Ayhan Zeytinoglu, bölgelerindeki otomotiv devlerinin ay sonu itibarıyla üretimlerine başlama kararı aldıklarını söyledi. Bununla birlikte yan sanayinin de açılmasının beklenebileceğini dile getiren Zeytinoglu, "O kadar büyük bir fren yaptık ki" dedikten sonra, çarkların yavaş yavaş dönmeye başladığını göreceğimizi ifade etti.

ADANA MASKE İÇİN DEVREDE

Ege Bölgesi **Sanayi Odası** Başkanı Ender Yorgancılar ile konuştuğumuzda, otomotivdeki büyük firmaların açılmasının normal olduğunu ancak KOBİlerin durumunun sıkıntılı olduğunu, bu nedenle kendi bölgelerinde henüz bir hareketlenme olmadığını söyledi.

Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç da, tekstil

Eroğlu: İlave yatırım yaptık

TÜRK Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, plastik sektörünün bir kısmında üretim durmuşken bir kısmında ciddi artışlar olduğunu ve yeni yatırımların gündeme geldiğini bildirdi. Eroğlu'nun verdiği bilgiye göre, otomotiv, beyaz eşya, boya alanlara tedarik sağlayan kısımlarda üretim yavaşlar ve dururken, ambalaj, medikal malzeme, hijyen ve dezenfektan kısmında ciddi artışlar olduğunu bildirdi. Bu alanlarda kapasite artışlarına gidildiğini kaydeden PAGEV Başkanı, tek kullanımlık plastiklerin üretiminde de hız artışları yaşandığını dile getirdi. Tesislerin gerekli tedbirleri alarak üretimlerini hızlandırdıklarını anlatan Eroğlu, "Plastikte önemli olan çevreye atılmak geri dönüşümü sağlamaktır" uyarısını da yinelledi.

Tedarik zinciri durmamalı

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'ın "Üretim durmayacak" sözünün çok anlamlı olduğunu ifade eden Ambalaj Sanayicileri Derneği Başkanı Zeki Sarıbekir, tedarik zincirinin bozulmaması gerektiğini söyledi. Ambalaj sektörünün özellikle gıda ürünleri, hijyen malzemeleri gibi alanlarda üretimini artırdığını kaydeden Sarıbekir, "Hafta sonu çalışması için de bakanlığımızda talepte bulunduk. Çünkü tedarik zincirinin durmaması gerekiyor. Ambalaj olmazsa ürünler market raflarında yer alamaz. Birçok ülkede market rafları boş kaldı. Ülkemizde ise bakan böyle bir sorun yaşanmadı. Ancak restoranlar, oteller kapalı, catering tarafı kapalı" dedi.

Gıda tarafındaki durumu sordüğümüz İstanbul Hububat Yağlı Tohumlar ve Mamuller İhracatçıları Birliği'nin eski başkanı yardımcısı, gıda ihracatçısı Sübet Çekir de, gıdada üretimin hiç durmadığını ifade etti.

Üretim 15-20 puan yükseldi

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi, **İMES Sanayi Sitesi** Başkanı **Kemal Akar**, İMES özelinde salgın ile birlikte yüzde 50'ye düşen üretimin önce yüzde 60'lara, şu günlerde de yüzde 70'lere doğru çıkmaya başladığını anlattı. Üretim için sifirlanmadığını kaydeden **Kemal Akar**, "Bin kişi çalıştırılan işletmeler 700'e düşürüldü. Kronik hastalığı olanlar, yaş durumu olanlar izne çıktı. Sanayici arkadaşlarla telefonlarımız üzerinde istişare halindeyiz. Almana da açılmaya başlayacak haberleri geliyor. Sanayici gerekli tedbirleri alarak üretimlerini sürdürüyor. Sosyal mesafeyi korumamız önemli" diye konuştu.

TOFAŞ, Araç yerine sağlık ekipmanı üretiyor

BURSA'daki fabrikasında üretim faaliyetlerine kısa süre ara veren TOFAŞ, sağlık çalışanları için tıbbi destek ekipmanları üretmeyi sürdürüyor. Şirket, üretimini yaptığı ekipmanların teslimatını, ihtiyaç bildiren hastanelere İl Sağlık Müdürlükleri koordinasyonunda sağlıyor. İlk olarak Bursa Şehir Hastanesi ile başlayan teslimatlar, İstanbul, Bursa, Ankara, Balıkesir, Kocaeli, Manisa, Muğla ve İzmir'de olmak üzere toplam 24 ildeki, 63 sağlık kuruluşuna ulaştırıldı. Tofas, bu süreçte toplam 578 adet biyolojik örnek alma ve entübasyon kabini ile 20 bin 146 adet siperlikli maske üretti. Tofas CEO'su Cengiz Eroğlu açıklamasında, nisan sonuna kadar 50 bin adet siperlikli maske ile toplam bin 300 adet entübasyon kabini ve biyolojik numune alma kabini üretimini hedeflediklerini açıkladı.

ve hazır giyim de maske üretimi dışında bir hareketlenme olmadığını belirterek, şu gelişmeleri aktardı: "Gıda üretimi sürüyor. Ama kimse bu ortamda gidip elbise satın almaz. Kapasite yüzde 20'lerde diyebiliriz. Fakat şunu söyleyebiliriz; Avrupadaki altınlar Uzak Doğu yerine Türkiye'ye daha fazla ağırlık verecekler. Bu noktada bir artış beklentisi içerisindeyiz ve bu büyük ihtimalle de gerçekleşecek. Birçok firmamız maske üretmeye başladı. Bunun için ilave makine yatırımları yaptılar. Aile firmamız ürettiği binlerce N95 tipi maskeyi sağlık kurumlarına başlıyor. Yine bölgemizdeki birçok üretici her gün 30 bin maskeyi hibe olarak veriyor. Bununla birlikte elektronik ticarete bir artış olduğunu ihracatçı arkadaşlarımızdan duyuyoruz"

İSTKA'dan İstanbul'da 7 öncelikli projeye destek

İSTKA, **sanayi** firmalarının dijital dönüşümlerinden, derin teknoloji tabanlı girişimlerin faydalanabileceği kuluçka merkezi kurulmasına kadar 7 öncelikli alanda fizibilite projelerini destekleyecek.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda çalışan İstanbul Kalkınma Ajansı'nın (İSTKA) tarafından 2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında biyoteknolojik ilaç alanında dışa bağımlılığının azaltılması yönünde faaliyetler yürütülmesinden medikal cihazlar için yerli ve milli belgelendirme sistemi kurulmasına, **sanayi** firmalarının dijital dönüşümlerinden, derin teknoloji tabanlı girişimlerin faydalanabileceği kuluçka merkezi kurulmasına kadar 7 öncelikli alanda fizibilite projeleri desteklenecek.

İSTKA'dan yapılan açıklamaya göre, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün İstanbul Teknik Üniversitesi ortaklığıyla yürüteceği "Biyolojik Farmasötik Ajan Üretim Teknolojileri Geliştirme Merkezi: GLAB-BİYOFARMA" fizibilite projesi ile Ar-Ge'ye dayalı biyoteknolojik üretim yapılabilmesi için özel sektör, araştırmacılar ve klinik uygulayıcıların bir araya geleceği bir merkez kurulması amacıyla fizibilite çalışması yürütülecek. Yüksek katma değerli biyoteknolojik ilaç ala-

nda ürün tedarikindeki dışa bağımlılığının azaltılması yönünde faaliyetler gerçekleştirilecek.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin başvuru sahibi olduğu, "Medikal Cihaz, Test, Ar-Ge, Eğitim ve Belgelendirme Merkezi Kurulumu" fizibilite projesi ile medikal cihazların yurt içinde serbest dolaşımına imkân sağlayan yerli ve milli belgelendirme sisteminin kurulması hedefine yönelik fizibilite çalışması uygulanacak. Sektörün ihtiyaçlarına yönelik Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirilmesi ve insan kaynağı yetiştirilmesi hedeflenen faaliyetlere Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sağlık Teknokenti A. Ş. proje ortağı olarak katkıda bulunacak.

İstanbul Sanayi Odası'nın başvuru sahibi olduğu, Boğaziçi Üniversitesi'nin de ortak olarak yer alacağı "İSO Dijital

Dönüşüm Mükemmeliyet Merkezi" fizibilite projesi ile de **sanayi** firmalarının dijital dönüşümlerini gerçekleştirmelerine yönelik çalışmalar yürütülecek bir merkez kurulması amacıyla fizibilite çalışması hayata geçirilecek. KOBİ'lerin ihtiyaçlarına uygun dijital dönüşüm danışmanlık hizmetleri de geliştirilecek.

"Mesleki ve Teknik Eğitim Mükemmeliyet Merkezi" fizibilite projesi kapsamında da mesleki ve teknik eğitim ile özel sektör arasında eşgüdüm sağlayan bir model oluşturulması için fizibilite çalışması yapılacak. **İstanbul Sanayi Odası** Vakfı tarafından sunulan fizibilite faaliyetleri **İstanbul Sanayi Odası**, İstanbul Ticaret Odası ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında yürütülecek.

Teknopark İstanbul A.Ş.'nin gerçekleştireceği "Derin Teknolojili Gi-

rişimler İçin Uluslararası Kuluçka Merkezi Projesi: DeepTech.ist" fizibilite projesi ile de savunma teknolojileri ve biyoteknoloji başta olmak üzere global pazarı hedefleyen teknoloji startuplarına ev sahipliği yapacak tematik bir kuluçka merkezi kurulması amacıyla fizibilite çalışması uygulanacak.

Korozyon ve Aşınma Test, Araştırma ve İleri Karakterizasyon Merkezi (KATİM) fizibilite projesi kapsamında da Türk Alman Üniversitesi Fen Fakültesi öncülüğünde ülkemizin korozyon kaynaklı ekonomik kayıplarını önemli ölçüde azaltacak bir merkezin yapılabilirliği ortaya konacak.

Türkiye Girişimcilik Vakfı'nın öncülük ettiği GBase: İstanbul İnovasyon ve Teknoloji Merkezi fizibilite projesi ile de inovasyon, teknoloji, sanat ve girişimciliği bir araya getiren, gençler ve girişimcilerin faydalanabileceği, uluslararası iyi uygulama örneklerini ülkemize getirerek online ve offline eğitimler sunan uluslararası bir merkezin kurulması hedefiyle fizibilite çalışması yürütülecek. (aa)